dosar nr.4-80/2023
d.electr. 4-23084850-38-4-14062023

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

04 iulie 2023 orașul Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
Instanţa de judecată
în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecător Iurie Hîrbu
grefier Ina Meleca

în prezența agentului constatator executorului judecătoresc Cernica Ruslan
în absența contravenientului ***** Ilie
examinând în şedinţă judiciară publică procedura contravențională pornită în privința lui

***** **Ilie**
născut la data de ***** IDNP *****, domiciliat în s. ***** r. Telenești
învinuită de comiterea contravenției prevăzute de art.318 al.1 Cod contravenţional

a c o n s t a t a t

La data de 07.06.2023, agentul constatator, executorul judecătoresc Ruslan Cernica a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenţie în privinţa lui ***** Ilie, ultimul fiind învinuit de neexecutarea documentului executoriu nr.2-914/2021 din 19.11.2021 emis de Judecătoria Orhei (sediul Telenești) privind încasarea de la ***** Ilie în beneficiul lui Cotiujanu Vasile a datoriei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 16321,5 lei.

Conform procesului verbal cu privire la contravenţie din 07.06.2023, acţiunile lui ***** Ilie au fost încadrate în baza art.318 alin. (1) Cod contravenţional, cauza fiind remisă Judecătoriei Chişinău pentru examinare potrivit competenţei.

Procesul contravenţional, pornit în privinţa lui ***** Ilie, în baza prevederilor art.421 alin.(3) Cod contravenţional, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanţei de judecată.

În şedinţa de judecată agentul constatator sa prezentat și susținînd procesul verbal cu privire la contravenție a menționat că, contravinientul intenționat nu execută hotărîrea judecății , or dumneaei fiind obligată la plata datoriei de 16321,5 lei în beneficiul creditorului Cotiujanu Vasile nu execută hotărîrea. Mai indică executorul și la faptul că la toate citațiile către contraviinientă, ultima intenționat nu se prezintă la biroul său. Solicită executorul judecătoresc aplicarea unei sancțiuni contravinientulșui sub formă de amendă contravențională

Contravinientul ***** Ilie în ședință de judecată nu sa prezentat , or conform avizului de recepție a citației din data de 21.06.2023 este la current cu data și ora examinării cauzei contraveționale.

Potrivit art.455 al.1 CC(1) Şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale are loc cu citarea părţilor, în modul prevăzut de prezentul cod.

În ordinea art.455 al.3 CC Neprezentarea în şedinţă a făptuitorului sau a victimei, legal citate, fără motive întemeiate nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale.

Potrivit art.21 din Constituţia R.Moldova, orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăţia sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanţiile necesare apărării sale.

Examinând materialele prezentate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată ajunge la concluzia că vinovăţia lui ***** Ilie în comiterea contravenţiei prevăzute de art.318 al.1 Cod contravenţional este dovedită pe deplin prin cumulul de probe prezentate şi examinate de instanţă.

APRECIEREA INSTANȚEI.

Instanța menționează că în jurisprudența relevantă a Curții Europene, în care s-a analizat problema dreptului persoanei acuzate de a fi prezentă în cadrul procedurilor penale, s-a stabilit că acesta nu este unul absolut. Curtea Europeană a conchis că dreptul persoanei acuzate de a fi prezentă în cadrul procedurilor penale nu presupune în mod obligatoriu pronunțarea unei hotărâri judecătorești doar după ce acuzatul s-a prezentat în ședința instanței. Dreptul în discuție îi este garantat acuzatului de îndată ce acestuia i s-a acordat posibilitatea efectivă de a-și susține argumentele. Faptul că acuzatul nu utilizează această posibilitate ține de domeniul său de responsabilitate, pentru că poate renunța la acest drept. Principiile în discuție au fost sintetizate de către Curtea Europeană în cazul Sejdovic v. Italia, din 1 martie 2006, fiind ulterior reafirmate în cazurile Haralampiev v. Bulgaria din 24 aprilie 2012 și Idalov v. Rusia din 22 mai 2012.

Mai mult, instanța de judecată a stabilit că, de și statul are obligația de a garanta acuzatului dreptul de a fi prezent în cadrul procedurilor penale, nimic din articolul 6 din Convenție nu împiedică persoana să renunțe de bunăvoie la garanțiile unui proces echitabil. Totuși, pentru a fi conformă cu prevederile articolului 6 din Convenție, renunțarea trebuie să fie stabilită în mod neechivoc și să fie însoțită de un minim de garanții (a se vedea, în acest sens, Sejdovic v. Italia, 1 martie 2006, § 86; și Haralampiev v. Bulgaria, 24 aprilie 2012, § 32).

Instanța de judecată a stabilit că nu se poate considera că un acuzat a renunțat prin comportamentul său la garanțiile prevăzute de articolul 6 din Convenție, decât dacă s-a demonstrat că acesta a prevăzut în mod rezonabil consecințele comportamentului său (a se vedea, în acest sens, Sejdovic v. Italia, 1 martie 2006, § 87; Haralampiev v. Bulgaria, 24 aprilie 2012, § 33; și Idalov v. Rusia, 22 mai 2012, § 173). 22.

În particular, nu există o încălcare a dreptului la un proces echitabil atunci când persoana acuzată a fost informată cu privire la data și la locul procesului sau atunci când a fost apărată de către un avocat pe care l-a mandatat în acest scop.

Aceste considerente au stat la baza concluziei Curții Europene privind lipsa unei încălcări a articolului 6 din Convenție în cazul Medenica v. Elveția din 14 iunie 2001, § 56–59.

Prin urmare, judecata manționează că în cazul Mihaes v. Franţa (25.05.1998), Curtea a menţionat că: „ … sustragerea voluntară a reclamantei de la judecată într-o cauză penală, … nu constituie nici o limitare disproporţionată a dreptului la un tribunal şi nici a dreptului la un proces echitabil, deoarece, în speţă, reclamanta a refuzat să fie prezentă, în persoană, în faţa instanţelor de fond, ceea ce semnifică renunţarea la însuşi

dreptul de a participa la şedinţele de judecată ale jurisdicţiilor care au pronunţat hotărârea.”

Prin urmare ***** Ilie cunoscînd la data de 21.06.2023 prin semnarea avizului de recepție a citației că acțiunile sale vor fi examinate într-un proces judiciar, nu sa prezentat la ședințe de judecată, nu a informat instanța cu motivele neprezentării și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă , or aceasta semnifică în opinia instanței renunțarea la dreptul de a participa la examinarea cauzelor sale.

Din considerentele menţionate, ţinând cont de alin. (3) art. 455 Cod contravenţional al RM şi având în vedere practica Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauzele Ponomaryov vs. Ucraina şi Avramenco vs. Moldova) instanţa judecătorească concluzionează că, amânarea examinării cauzei nu poate fi nelimitată, dată fiind obligaţia părţilor de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoştinţă.

Criteriile folosite în mod constant în jurisprudența Curții pentru a se vedea dacă o acuzație constituie „*acuzație în materie penală*” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului național conform dreptului intern, fapta săvârșită de contravenient atrage răspunderea contravențională, natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetățenilor și are aplicabilitate generală, natura și gravitatea sancțiunii aplicate.

În acest sens, instanța de judecată ține să remarce că, în ceea ce privește sancțiunea amenzii, elementul esențial în funcție de care Curtea analizează aplicabilitatea art.6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.

Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenționale este unul redus, art.6 va fi aplicabil sub aspect penal, atâta timp cât amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvârșirii de noi fapte, ea neavând, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.

În concluzie, reținând cele trei criterii menționate mai sus, faptele de care este învinuit ***** Ilie, reprezintă acuzații în materie penală în sensul art.6 din Convenție, acesta beneficiind de prezumția de nevinovăție. Sarcina probei îi revine agentului constatator.

La fel, instanța de judecată, reţine inclusiv jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului care a statuat în cauza Zillberberg contra Republicii Moldova din 1 februarie 2005, cererea nr. 61821/00, de referinţă în partea ce ţine de aplicabilitatea art. 6 „Dreptul la un proces echitabil din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale vis-a-vis de procesul contravenţional reţinînd că, contravenţia în calitate de acţiune sau inacţiune ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracțiunea săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, prevăzută de Codul contravențional pasibilă de sancţiune contravenţională este de competenţa „ratione materiae” a Curţii şi respectiv, sunt aplicabile aceleași garanţii ale dreptului la un proces echitabil prevăzute de art. 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta - acţiunea sau inacţiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită

cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de acţiunea contravenţională.

Conform art. 14 Cod contravenţional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări.

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale presupune o activitate a agentului constatator de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere a dosarului, după caz, către funcţionarul abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, către instanţa de judecată sau către un alt organ spre soluţionare.

Conform art. 425 Cod contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă şi la procedeele probatorii, cu excepţiile prevăzute de prezentul cod.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul - verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de către agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Conform art. 458 Cod contravenţional, examinînd cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, iar potrivit prevederilor art. 460 Codul contravenţional, instanţa de judecată hotărăşte asupra cauzei contravenţionale, pronunţîndu-se prin hotărîre asupra aspectelor faptic şi juridic ale cauzei.

Potrivit prevederilor art. 448 alin. (1) şi alin. (5) Cod contravenţional în decursul a 15 zile de la data aducerii la cunoştinţă a faptului încheierii procesului-verbal cu privire la contravenţie, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul sînt în drept să-l contesteze în instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea din care face parte agentul constatator. Contestaţia împotrivă hotărîrii cu privire la contravenţie poate fi depusă în decursul a 15 zile de la data pronunţării hotărîrii sau de la data aducerii ei la cunoştinţă, după caz. În cazul omiterii acestui termen din motive întemeiate, persoana faţă de care a fost pronunţată hotărîrea poate fi repusă în

termen, la cerere, de către autoritatea (persoana cu funcţie de răspundere) împuternicită să examineze contestaţia.

În şedinţa de judecată instanţa a constatat că, prin hotărârea Judecătoriei Telenești din data de 19.11.2021, de la ***** Ilie a fost încasat în beneficiul lui Cotiujanu Vasile suma totală de 16321,5 lei.

Prin încheierea executorul judecătoresc Rulan Cernica din data de 11.11.2022 s-a dispus primirea spre executare şi intentare a procedurii de executare, cât şi asigurarea executării documentului executoriu nominalizat, fiind obligat debitorul să execute binevol documentul executoriu, fiind expediată copia încheierii creditorului și debitorului.

La data de 08.12.2022 și 28.03.2023 ***** Ilie a fost citat la sediul Biroului de Probațiune Telenești , unde dumnealui nu sa prezentat .

De asemenea ***** cunoscînd despre faptul că la locul de muncă i-a fost trimis titlul privind reținere din salariu sa eliberat din serviciu conform ordinului nr.01 din 14.02.2023.

Examinând materialele prezentate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată ajunge la concluzia că vinovăţia lui ***** Ilie în comiterea contravenţiei prevăzute de art.318 al.1 Cod contravenţional este dovedită pe deplin prin cumulul de probe prezentate şi examinate de instanţă.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 07.06.2023, în care sunt descrise acțiunile lui ***** Ilie care, fiind obligat să execute documentul executoriu nr.2-914/2021 din 19.11.2021 emis de Judecătoria Orhei (sediul Telenești) privind încasarea de la ***** Ilie în beneficiul lui Cotiujanu Vasile a datoriei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 16321,5 lei, intenționat se eschivează de la executarea hotărîrii instanţei de judecată.

Reieşind din probele examinate în cadrul cercetării judecătorești, instanţa a constatat cert că contravenientul nu a executat intenţionat documentul executoriu nr.2-914/2021 din 19.11.2021 emis de Judecătoria Orhei (sediul Telenești) privind încasarea de la ***** Ilie în beneficiul lui Cotiujanu Vasile a datoriei și a cheltuielilor de judecată în sumă totală de 16321,5 lei.

Deci, toate aceste circumstanţe ne relevă despre faptul că, acţiunile lui ***** Ilie întrunesc elemente contravenţiei prevăzute de art.318 alin.(1) Cod contravenţional.

Mai mult, reieşind din concluziile Curţii Constituţionale expuse în Hotărârea nr.32 din 29.11.2018, pentru asigurarea dreptului la un proces echitabil, instanţa de judecată nu poate anula un proces-verbal cu privire la contravenţie doar din motive formale.

În acelaşi context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curţii Constituţionale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reţinut în jurisprudenţa sa că, sistemul de sancţionare al statului trebuie să funcţioneze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinşi că sistemul judiciar va reacţiona împotriva ilegalităţilor comise faţă de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiţi. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenţionale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

Norma pretinsă a fi încălcată de către petiţionar, adică art.318 al.1 Cod contravenţional, este adresată tuturor persoanelor fizice şi nu priveşte o categorie aparte de persoane, scopul aplicării acestei sancţiuni fiind deopotrivă punitiv şi preventiv, astfel

încât sunt valabile garanţiile prevăzute de art.6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil în materie penală (cauzele Lauko contra Slovaciei, hotărâre din 02.09.1998; Nicoleta Gheorghe contra României, hotărâre din 03.04.2012, §25-26). Articolul 6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul la respectarea prezumţiei de nevinovăţie, ca element al dreptului la un proces echitabil în materie penală.

De menţionat că procesul-verbal de constatare şi a contravenţiei este un act administrativ cu caracter individual şi se va bucura de prezumţia de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispoziţiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situaţia de fapt beneficiază de prezumţia veridicităţii.

Fapta reţinută de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenţie, întruneşte elementele constitutive ale acestei contravenţii.

Contravinientul nu a făcut dovada , în sensul că nu se face vinovat de fapta reţinută în sarcina sa de agentul constatator.

Respectiv, prin acțiunile sale intenționate, ***** Ilie a comis contravenția prevăzută de art.318 al.1 Cod contravenţional, care prevede răspundere pentru neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit.c) și d) din Codul de executare.

Sancţiunea în cazul comiterii contravenției prevăzute de art.318 al.1 Codul contravențional prevede în calitate de pedeapsă amendă de la 30 la 60 de unităţi convenţionale.

Conform art.3 alin.(1) Cod contravențional, caracterul contravenţional al faptei şi sancţiunea ei contravenţională se stabilesc de prezentul cod în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Astfel, la aplicarea sancţiunii contravenţionale, instanţa de judecată ţine cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei, dar și de circumstanţele atenuante și cele agravante.

Careva circumstanţe agravante, prevăzute de art.43 Cod contravenţional, nu au fost stabilite de către instanţă.

Constatând și elucidând circumstanţele descrise supra, instanţa de judecată consideră raţional ca lui ***** Ilie, să i se aplice o sancţiune pecuniară în concordanţă cu acţiunile sale contravenționale și potrivită cu gravitatea contravenţiei săvârșite, care prezintă un pericol social sporit și a cărei mărime va fi corespunzătoare cu sancţiunea prevăzută de respectiva normă materială contravenţională.

În contextul celor enunțate supra, instanţa de judecată consideră că, în privința lui ***** Ilie, pentru comiterea de către acesta a contravenției prevăzute de art.318 al.1 Cod contravențional, este echitabilă aplicarea unei pedepse, sub formă de amendă în mărime de 30 (treizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 1500 (una mie cinci sute,00) lei.

Instanța explică contravenientului că, prin prisma art.34 alin.(3) Cod contravențional, Contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale.

În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, pînă la cercetarea judecătorească.

În temeiul art.318 al.1 395, 458, 460, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e

***** Ilie se recunoaște vinovat și se condamnă în comiterea contravenției prevăzute de art.318 al.1 Cod contravențional şi, în temeiul normei indicate, i se aplică sancțiunea sub formă de amendă în mărime de30 (treizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 1500 (una mie cinci sute,00) lei.

***** Ilie este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult trei zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 (cincisprezece) zile, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Preşedintele şedinţei, judecător Iurie Hîrbu

Copia corespunde originalului judecătorul Iurie Hîrbu